

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/63/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419010089
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alojz Palaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6419010089.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alojza Palaja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Mária Šuleja, v trestnej veci obžalovaného H. E. na verejnom zasadnutí dňa 19. júna 2019, za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr.zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr.zák. o odvolaniach obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 10.04.2019, sp.zn. 2T/17/2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. odvolania obžalovaného H. E. a okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný uznaný za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr.zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr.zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 06.11.2018 v čase okolo 17.45 hod. vošiel do penziónu M. na ul. J. č. XX/XX v W. F. U., kde sa v tom čase nachádzala recepčná - poškodená D. C., nar. XX.XX.XXXX a jej matka poškodená C. H., nar. XX.XX.XXXX, a pristúpil k recepcnému pultu a povedal „toto je lúpežné prepadnutie“, aby mu dali peniaze, na čo sa poškodená D. C. začala smiať, nakoľko zistila, že ide o H. E., ktorého poznala, následne si H. E. vypýtal pivo, posadil sa na gauč, pričom začal rozprávať o svojej zlej životnej situácii s tým, že sa dožadoval, aby na neho zavolali políciu, čo najskôr odmietli a po chvíli vybral z pravého vrecka vreckový nožík, tzv. rybičku s dĺžkou čepele 6 cm a povedal poškodenej D. C., že keď priloží nožík ku krku jej matke, bude to mať ako priťažujúcu okolnosť, pričom celý čas sa dožadoval, aby bola na neho zavolaná polícia, nakoľko sa potrebuje dostať do basy, lebo nemá kde žiť, následne nožík schoval, začal zvyšovať hlas a bol nervóznejší, pričom od každej poškodenej si pýtal peniaze vo výške 5,- Eur s tým, že kým ich nedostane, tak z penziónu neodíde.

Za to mu bol uložený podľa § 189 ods. 2 Tr.zák., § 36 písm. l) Tr.zák., § 37 písm. m) Tr.zák., § 38 ods. 2, 5 Tr.zák., § 39 ods. 4 Tr.zák. per analogiam trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 8 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr.zák. bol obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr.zák. mu bol uložený trest prepadnutia veci - vreckového skladacieho nožíka, tzv. rybičky, s dĺžkou čepele 6 cm. Podľa § 60 ods. 5 Tr.zák. sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát. Podľa § 73 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr.zák., § 74 ods. 1 Tr.zák. mu bolo uložené ochranné ústavné protialkoholické liečenie.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný priamo na hlavnom pojednávaní odvolanie, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 20.05.2019, a to proti výroku o treste.

Argumentoval tým, že trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov a 8 mesiacov je neprimerane prísny, nakoľko v danom prípade bola preukázaná existencia okolností, ktoré odôvodňovali pri ukladaní trestu použitie ust. § 39 ods. 1 Tr.zák., a ktoré spočívali v spôsobe spáchania skutku. Jeho konanie nemalo takmer žiadnu nebezpečnosť pre spoločnosť, pretože len predstieral, že pácha trestný čin. Keďže si však uvedomil, že aj takéto konanie môže byť trestné, preto sa ku skutku priznal. O nízkej miere nebezpečnosti

jeho konania svedčí aj to, že prokurátor zmenil právnu kvalifikáciu skutku zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c) Tr.zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr.zák. na zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. a) Tr.zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr.zák. Z výpovede svedkýň poškodených vyplynulo, že jeho konanie nebrali vážne a skôr u nich vyvolalo pobavenie ako reálny strach o život a zdravie. Aj samotná skutočnosť, že jeho hrozba násilím smerovala k tomu, aby poškodené na neho zavolali políciu, ktorá by ho zobrala do väzenia, preukazuje nízku závažnosť a celkovo to bolo možné chápať ako zlý vtip. Poškodené z jeho konania nemali obavu o svoj život, resp. zdravie, skôr ich obťažoval, za svoje konanie sa im navyiac už ospravedlnil. Tieto okolnosti jednoznačne odôvodňujú potrebu aplikovať pri ukladaní trestu ust. § 39 ods. 1 Tr.zák., čo okresný súd neakceptoval a znížil mu trest podľa ust. § 39 ods. 4 Tr.zák. Takéto zníženie trestu však nebolo dostatočné, tento mu mal byť uložený pod spodnú hranicu trestnej sadzby v zmysle ust. § 39 ods. 3 písm. d) Tr.zák.

V konečnom dôsledku navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste zrušil a v zmysle ust. § 322 ods. 3 Tr.por. mu uložil miernejší trest.

Proti tomuto rozsudku podal priamo na hlavnom pojednávaní odvolanie aj okresný prokurátor a odôvodnil ho písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 02.05.2019, a to proti výroku o treste v neprospech obžalovaného.

Argumentoval tým, že trest uložený obžalovanému je neprimerane nízky z viacerých dôvodov. Obžalovaný sa trestnej činnosti dopustil napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 23.05.2012, sp.zn. 3T/104/2012 bol uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c) Tr.zák., a za to mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 8 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, teda sa dopustil obdobného konania na rovnakom mieste, hoci si bol vedomý svojho predchádzajúceho odsúdenia. Zníženie trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. ods. 4 Tr.zák. o jednu tretinu vzhľadom k osobe obžalovaného, ako aj druhu trestnej činnosti, bolo neprimerane mierne. Za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. a) Tr.zák. možno uložiť trest odňatia slobody na 4 roky až 10 rokov, pričom pri obžalovanom bolo správne aplikované ust. § 38 ods. 5 Tr.zák., nakoľko opätovne spáchal zločin, preto došlo k zvýšeniu trestnej sadzby o jednu tretinu, ktorá bola po úprave vo výmere 7 rokov až 10 rokov. Opätovné zníženie trestu pod zákonom stanovenú hranicu trestnej sadzby nebolo namieste a boli ním porušené zásady ukladania trestov uvedené v ust. § 34 ods. 1, 2, 3 a 4 Tr.zák.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste zrušil a rozhodol vo veci sám tak, že obžalovanému uloží nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, na výkon ktorého ho zaradí do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

K podanému odvolaniu okresného prokurátora sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným krajskému súdu dňa 06.06.2019. Poukázal na to, že uloženie trestu vo výmere 7 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia navrhované prokurátorom, by bolo neprimerané vzhľadom na okolnosti prípadu a s takýmto návrhom zásadne nesúhlasil. Stupeň nebezpečnosti jeho konania pre spoločnosť hraničil s nebezpečnosťou rovnajúcou sa priestupku. Ďalej argumentoval tým, že v mediálne známej kauze bol obžalovanému, ktorý spôsobil nezvratný následok v podobe násilnej smrti mladého človeka uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov, teda ešte o rok nižší, ako mu navrhuje v tomto konaní uložiť prokurátor. Navyiac nijakým spôsobom neporušil zákonom chránený záujem, maximálne ho len ohrozil.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd odvolanie prokurátora v zmysle ust. § 319 Tr.por. ako nedôvodné zamietol.

Na verejnom zasadnutí obžalovaný a jeho obhajca zotrvali na dôvodoch uvedených v písomnom vyhotovení odvolania a navrhli, aby krajský súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží výrazne miernejší trest.

Naproti tomu prokurátor navrhol napadnutý rozsudok zrušiť vo výroku o treste a obžalovanému uložiť trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a na výkon trestu ho zaradiť do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolania podali obžalovaný a okresný prokurátor ako oprávnené osoby v zákonnej lehote, a to proti rozhodnutiu, proti ktorému boli prípustné, následne preskúmal v intenciách § 317 ods. 1 Tr.por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste, proti ktorému odvolatelia podali odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo a zistil, že ani jedno z odvolaní nebolo podané dôvodne.

Pokiaľ ide o otázku viny, okresný súd na hlavnom pojednávaní procesným postupom podľa § 257 ods. 7 Tr.por. prijal vyhlásenie obžalovaného, že sa cíti vinným zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, ktorý bol právne kvalifikovaný ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. a) Tr.zák. s poukazom

na § 138 písm. a) Tr.zák., v dôsledku toho bol výrok o vine nenapadnuteľný odvolaním a v tejto časti nadobudol rozsudok právoplatnosť dňa 10.04.2019.

Pokiaľ ide o úvahy o druhu a výmere trestu uloženého obžalovanému, odvolací súd sa stotožnil s výrokom prvostupňového súdu, ktorý obžalovanému uložil vyššie uvedené tresty, pri treste odňatia slobody vrátane spôsobu jeho výkonu a v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozsudku na č.l. 4, 5 a 6. Okresný súd prihliadol na všetky skutočnosti, na ktoré bol podľa Tr.zák. povinný prihliadnuť, v zmysle ust. § 34 ods. 4 Tr.zák. vzal do úvahy spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, zhodnotil aj osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť nápravy, nesprávne však ustálil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností.

V čase jeho rozhodovania správne zistil u obžalovaného existenciu jednej poľahčujúcej okolnosti, a to, že sa k trestnému činu priznal a úprimne ho oľutoval (ust. § 36 písm. l/ Tr.zák.). Nesprávne ale u neho konštatoval súčasne aj existenciu jednej priťažujúcej okolnosti, a to, že už bol za trestný čin odsúdený (ust. § 37 písm. m/ Tr.zák.), nakoľko obžalovaný bol doposiaľ síce odsúdený jedenkrát za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c) Tr.zák., avšak na toto odsúdenie sa už prihliadalo, keďže bolo pri ukladaní trestu aplikované ust. § 38 ods. 5 Tr.zák., t.j. trest sa ukladal za opätovne spáchaný zločin, v dôsledku čoho sa zvýšila dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu, a preto by jej súčasné posúdenie, ako priťažujúcej okolnosti bolo porušením zásady tzv. zákazu dvojitého pričítania. Toto pochybenie však nemalo v konečnom dôsledku zásadný vplyv na zákonnosť a primeranosť uloženého trestu, obžalovanému teda bolo možné po úprave trestnej sadzby podľa § 38 ods. 2, 3, 5, 8, Tr.zák. (pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností 1 : 0, ich mieru závažnosti a opätovné spáchanie zločinu) uložiť trest odňatia slobody na 7 rokov až 9 rokov. Následne okresný súd správne postupoval v zmysle platnej judikatúry, keď obžalovanému znížil, po jeho vyhlásení viny na hlavnom pojednávaní, v zmysle § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr.zák. per analogiam výmeru uloženého trestu odňatia slobody o 1/3-inu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 8 mesiacov.

Prvostupňový súd nepochybil ani v tom, keď obžalovaného zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr.zák. do ústavu so stredným stupňom stráženia, pretože tento bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Namiesto bolo taktiež uloženie trestu prepadnutia veci podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr.zák. - vreckového skladacieho nožička, ktorý bol v súvislosti s trestnou činnosťou zaistený, a ktorý bol použitý na jej spáchanie, pričom jeho vlastníkom sa stáva Slovenská republika.

Jedine uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody a trestu prepadnutia veci, za súčasného uloženia ochranného opatrenia zabezpečí v danom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom obsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr.zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov.

K odvolacím námietkam obžalovaného krajský súd považuje za potrebné uviesť, že neexistoval žiadny relevantný dôvod, vzhľadom na použitie ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr.zák., na aplikovanie ďalšieho ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 ods. 1 Tr.zák., teda v konečnom dôsledku ani žiadny dôvod na uloženie ešte miernejšieho trestu, a to ani vzhľadom na okolnosti prípadu, na ktoré už bolo prihliadnuté (spôsob spáchania činu) a taktiež ani vzhľadom na pomery obžalovaného, ktorý sa už dopustil obdobnej trestnej činnosti.

K odvolacím námietkam okresného prokurátora krajský súd považuje za potrebné uviesť, že obžalovaný nepochybne spáchal opätovne zločin, avšak nemožno opomenúť okolnosti prípadu, za ktorých bol trestný čin spáchaný, vrátane jeho spôsobu, ktoré v konečnom dôsledku znížili celkovú závažnosť spáchanej trestnej činnosti, a preto by uloženie trestu odňatia slobody, čo i na samej dolnej hranici trestnej sadzby (7 rokov) bolo vzhľadom aj na všetky ďalšie okolnosti prípadu a osobu obžalovaného neprimerane prísne.

Výrok o uložení ochranného opatrenia obžalovanému nenapadla odvolaním žiadna z procesných strán, a preto jeho zákonnosť a odôvodnenosť krajský súd nepreskúmaval.

Podľa § 319 Tr.por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody krajský súd odvolania obžalovaného a okresného prokurátora v súlade s citovaným ustanovením Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.